

Brussel, 13 juni 2019

OVSG-toets blijft vernieuwen

**940 scholen maken OVSG-toets,
19 daarvan proberen digitale toets uit**

Zo'n 29.400 leerlingen van meer dan 940 scholen nemen dit schooljaar deel aan de OVSG-toets. De toets is daarmee een van de belangrijkste kwaliteitszorginstrumenten voor basisscholen in Vlaanderen. De school krijgt hiermee een antwoord op vragen als: doen we de goede dingen en doen we de goede dingen goed? Wat kunnen we verbeteren en hoe koppelen we daar acties aan? Vanaf dit schooljaar biedt het pakket heel wat nieuws. Een overzicht.

De OVSG-toets bestaat uit twee grote componenten: praktische proeven die in de loop van het schooljaar worden gedaan en pen- en papiertoetsen die worden afgenomen op **17, 18 en 19 juni**. Door praktische proeven te combineren met eerder kennisgerichte vragen (wat behoorlijk uniek is) wil de Toets alle talenten van leerlingen op het einde van de basisschool in beeld brengen. Het thema is **'Ik kies'**. Voor leerlingen van het zesde leerjaar is 'kiezen' iets heel persoonlijks en concreet. Ze staan immers voor de keuze naar welke secundaire school ze zullen gaan, welke talenten ze in de toekomst willen ontplooien. Tegelijk is 2019 een verkiezingsjaar. Ook de democratische processen in Vlaanderen, België en Europa komen in de Toets aan bod.

Overstap naar digitaal

Voor het eerst zullen ook 19 scholen en ruim 500 leerlingen een digitale toets krijgen voor twee domeinen: *getallenkennis en natuur*. Zij vullen de vragen rechtstreeks op de computer in. Voor de leraar geeft dat het comfort dat hij de toets niet meer zelf moet corrigeren. Bovendien worden de resultaten automatisch in de puntenmodule geregistreerd, wat minder planlast geeft. Maar er is meer: door deze manier van werken krijgt elke school meer specifieke en gedetailleerde feedback. Tegelijk helpt het om de kwaliteit van de OVSG-toets hoog te houden. We zullen meer en rijkere data kunnen genereren, wat bijdraagt tot het doel van de OVSG-toets: de interne kwaliteitszorg van scholen ondersteunen. Momenteel loopt er een pilootfase, die grondig wordt geëvalueerd. De volgende schooljaren wordt deze digitalisering systematisch verder uitgerold, zodat meer scholen ermee zullen kunnen werken.

Patriek Delbaere, algemeen directeur OVSG:

"We maken werk van digitalisering van onze OVSG-toets. De voordelen zijn legio: leraren hebben minder correctiewerk, de resultaten komen automatisch in een puntenmodule en we kunnen nog gerichtere feedback geven aan scholen."

Geïntegreerde praktische proeven

Alle talenten toetsen via aparte deelproeven vraagt tijd. Daarom maakten we op basis van de feedback van scholen geïntegreerde praktische proeven: de eerste voor techniek, muzische vorming en ICT, en een tweede die Nederlands spreken en luisteren en techniek combineert. Verkeer, lichamelijke opvoeding en Frans (mondellinge interactie en spreken) blijven afzonderlijke praktische proeven.

In de geïntegreerde praktische proef voor techniek, muzische vorming en ICT maken de leerlingen een stop-motion filmpje. Voor de tweede geïntegreerde praktische proef gaan ze in gesprek over

techniek. Ze discussiëren over de impact van techniek op onze maatschappij en ontwerpen een goede onderzoeksvraag. Dat is meteen de start van onderzoekend leren, een belangrijk element van STEM-onderwijs.

Schrijven meer dan spellen

Ook de toets voor Nederlands, schrijven, werd dit schooljaar omgevormd tot een praktische proef. Op die manier kan de schrijfvaardigheid van leerlingen in zijn totaliteit worden geëvalueerd. De leerlingen krijgen de opdracht om een totaaltaak fictie schrijven te maken. Ze schrijven een fantasieverhaal over hun eerste schooldag in het secundair onderwijs. Daarvoor combineren ze inhoud, vorm én spelling. Zo spelen we in op bevindingen van recent peilingsonderzoek. Daaruit blijkt dat zesdeklassers moeite hebben met het schrijven van teksten. Via een totaaltaak als praktische proef voor schrijven geven we het signaal dat alle talige vaardigheden belangrijk zijn om een tekst te schrijven.

Innovatief evalueren via rubrics

Praktische proeven objectief evalueren is niet evident. Daarvoor gebruikt OVSG al enkele jaren rubrics. Een rubric is een evaluatie-instrument dat in groeistappen weergeeft hoe een leerling qua vaardigheden evolueert. Dit jaar hebben we deze rubrics uniform gemaakt. Daarbij krijgen nu ook leerlingen die excelleren gerichte, positieve feedback. Scholen zullen er zicht op krijgen in hoeverre leerlingen de minimumdoelstellingen bereiken, die net niet behalen of excelleren door een hoger niveau te halen.

Specifieke onderwijsbehoeften

Heel wat deelnemende scholen vragen hoe ze tegemoet kunnen komen aan de noden van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Voor leerlingen met dyslexie stellen we het materiaal ter beschikking in samenwerking met ADIBIB. Andere ondersteuning bespreken scholen in overleg met OVSG.

Snelle verwerking, snel in gesprek over kwaliteit

Op vrijdag 21 juni zijn alle leerlingenresultaten door de scholen ingegeven in de software. Maandag 24 juni zijn alle resultaten verwerkt en kunnen de scholen hun eigen resultaten opvragen en zichzelf vergelijken met andere scholen. Ook kunnen ze hun eigen resultaten vergelijken over de schooljaren heen. Deelnemende scholen kunnen beschikken over analyse-instrumenten om hun resultaten met het team te bespreken. In november organiseert de pedagogische begeleidingsdienst ontmoetingsmomenten waarbij meer diepgaande analyses met de scholen worden gedeeld. Zo is de OVSG-toets een uitstekende opstap om te werken aan kwaliteitszorg zoals die omschreven wordt in het referentiekader Onderwijskwaliteit.

Vragen? anne.berckmoes@ovsg.be, verantwoordelijke communicatiedienst, 0496 10 40 80